

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.464/2019/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2019. október 29.
Az ügy tárgya: embercsempészség büntette
Terhelt(ek): III. rendű

Első fok: Kisvárdai Járásbíróság, 1.Fk.385/2015/74., ítélet, tárgyalás,
2016. november 16.
Másodfok: Nyíregyházi Törvényszék, 3.Fkf.977/2016/4., ítélet, nyilvános ülés,
2017. március 21.

Az indítvány előterjesztője: a III. rendű terhelt
Az indítvány iránya: a III. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészség büntette miatt I. rendű és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a III. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván a Kisvárdai Járásbíróság 1.Fk.385/2015/74. számú, illetőleg a Nyíregyházi Törvényszék 3.Fkf.977/2016/4. számú ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Kisvárdai Járásbíróság a 2016. november 16. napján kihirdetett 1.Fk.385/2015/74. számú ítéletével a III. rendű terheltet társtettesként elkövetett embercsempészség büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.
- [2] A Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. március 21. napján meghozott 3.Fkf.977/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a III. rendű terhelt vonatkozásában járulékos kérdésekben változtatta meg, egyebekben helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a III. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt arra hivatkozva, hogy a bíróság törvénysértően minősítette a cselekményt embercsempészás büntettének, tévesen állapította meg a bünszervezetben elkövetést, illetve az üzletszerűséget, így a kiszabott büntetés törvénysértő. Álláspontja szerint a cselekménye jogellenes tartózkodás elősegítésének vétségét valósította meg.
- [4] Indokai szerint az ítélet hiányos és megalapozatlan, nem bizonyította, hogy a terheltek egymással kapcsolatot tartottak volna, nem állapítható meg, hogy a migránsokat kik kísérték az ingatlanához, egyetlen cselekmény nem bizonyítja az üzletszerűséget. Ezért a minősítés megváltoztatását és a büntetés enyhítését kérte.
- [5] A Legfőbb Ügyészség Fk.BF.544/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben adatainak tartotta. Kifejtette, hogy a III. rendű terheltnek a tényállás hiányosságára, megalapozatlanságára hivatkozása a történeti tényállásban szereplő tényekkel ellentétes állítás, az irányadó tényállást támadó, ezért a felülvizsgálati indítvány ezen részében törvényben kizárt.
- [6] A jogerős tényállás a bünszervezetben történő elkövetés valamennyi ismervét tartalmazza, miként az üzletszerű elkövetés megállapítására alapot adó tényeket is. Ekként a III. rendű terhelt indítványa e vonatkozásban adatainak. Jogszabálysértés hiányában a kiszabott büntetés önálló vizsgálatára felülvizsgálatban nincs törvényes lehetőség.
- [7] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a III. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

- [8] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [9] A III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem adatainak.
- [10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [11] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [12] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [13] Ehhez képest a III. rendű terhelt részben a tényállás hiányosságát, megalapozatlanságát kifogásolta, ekként a felülvizsgálatban irányadó jogerős tényállás megalapozottságát támadta. Felülvizsgálati eljárásban erre nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.
- [14] A III. rendű terhelt sérelmezte a bünszervezetben, valamint az üzletszerűen történő elkövetés megállapítását, továbbá a cselekmény embercsempészás büntettekénti minősítését, és az így kiszabott büntetés mértékét.
- [15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki a bíróság törvénysértő büntetést.
- [16] A jogerős tényállás lényege szerint a III. rendű terhelt (és társai) haszonszerzési céllal több személynek nyújtott segítséget Magyarország államhatárának illegális átlépéséhez. A III. rendű terhelt ennek érdekében kapcsolatot tartott ismeretlen külföldi állampolgárságú személlyel,

megkereste terhelteit, hogy a cselekmény elkövetésében segédkezzenek, részükre mobiltelefont biztosított, őket az elkövetés helyszínére szállította. A terheltek feladata volt, hogy az ismeretlen személyek által Magyarország területére juttatott migráns személyeket kísérjék, a III. rendű terhelte által e célra fenntartott ingatlanán elhelyezzék („sétáltatás és pihentetés”), figyelő tevékenységet lássanak el, majd az Ausztriába, illetve Nyugat-Európa más országaiba történő továbbhaladásukat elősegítsék.

- [17] Ennek megfelelően 2014. augusztus 4-én a hajnali órákban a terheltek a folyó gátján, a 348. határjel közelében segítséget nyújtottak 11 fő külföldi állampolgárságú migráns személy Magyarországra területére meg nem engedett módon történő átlépéséhez. A migránsok több hónappal ezt megelőzően indultak, és ismeretlen embercsempészek segítségével jutottak Magyarországra, amely útért 44.000 USD-t fizettek ki családonként. A határig több országon keresztül ismeretlen személyek segítségével utaztak, majd a folyón csónakkal szállították át őket Magyarországra területére, ahol a terheltek közül hárman vártak rájuk és kísérték további terhelteikkel gyalogosan a III. rendű terhelte által erre a célra fenntartott ingatlanhoz, biztosítva az útvonalat is, miközben a kísérők (öt terhelte) mobiltelefonon tartották a kapcsolatot egymással.
- [18] A cselekmény során a III. rendű terhelte ismeretlen társaival tartotta a kapcsolatot, a többi terhelte társa figyelő és felvezető, továbbá kísérő feladatokat látott el, majd az ingatlanra történő megérkezésüket követően kb. 20 perc elteltével velük szemben rendőri intézkedésre került sor és a terhelteket, illetve a migráns személyeket az ingatlanon elfogták.
- [19] Történelmi az ítélezési gyakorlat, hogy a felülvizsgálatban irányadó tényálláshoz tartoznak mindazon történelmi tények, amelyeket az ítéletben megállapítottak, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történelmi tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében. Ekként az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a III. rendű terhelte ingatlanán éjjellátó készülék, SIM-kártyák, tartók, mobiltelefonok, valamint az általa kizárólagosan használt szobából 750.000 forint készpénz került feltalálásra (lefoglalásra), továbbá azt, hogy a terheltek valamennyien a migráns személyekkel együtt ugyanazon ingatlanon tartózkodtak az elfogásukkor.
- [20] Ezen tényállás alapján a III. rendű terhelte cselekményének embercsempészés büntetékénti minősítése törvényes, a III. rendű terhelte eltérő minősítésre vonatkozó érvelése alaptalan.
- [21] Az embercsempészés büntette és a III. rendű terhelte által hivatkozott jogellenes tartózkodás elősegítése vétsége egyaránt sui generis részesi bűncselekmény, elkövetési magatartásuk a segítségnyújtás, amely ekként tettesi cselekmény. Elhatárolásuk lényegi ismérve, hogy a jogellenes tartózkodás elősegítése esetén a segítségnyújtás kizárólag a jogellenes (jelen ügyben belföldi) tartózkodáshoz, míg embercsempészésnél az államhatár jogszabályi rendelkezés megszegésével történő átlépéséhez kapcsolódik.
- [22] A jogerős tényállás mellett azonban a jogellenes tartózkodás elősegítésének vétsége fel sem merülhet. Az irányadó tényállás lényege szerint ugyanis a III. rendű terhelte egyértelműen tudott arról, hogy a migráns személyeket ismeretlen külföldi állampolgárságú személyek juttatták át illegálisan a határon, azaz meg nem engedett módon léptek be az ország területére, továbbá azzal is tisztában volt, hogy a migránsok célja Nyugat-Európa országaiba történő illegális bevándorlás volt. A III. rendű terhelte és társai feladata mindezen körülmények ismeretében az ország területére jogellenesen átjuttatott személyek menet közbeni elszállásolása, ellátása, kísérése volt, amely megfelel az engedély nélküli határátlépéshez nyújtott segítségnek.
- [23] A Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.
- [24] Ehhez képest az elbíráláskori (és elkövetéskori) Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint bűnszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, melynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

- [25] Az elkövetőnek a bűnszervezetben elkövetést átfogó tudattartalmára vont következtetés alapja, hogy a törvény a bűnszervezet külső, tárgyi jellegű ismérveit határozza meg, amelyek kívülálló számára is felismerhetőek. Ehhez képest az elkövető tudatának arra kell kiterjednie, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságainak ismeretében annak „működéséhez” csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik.
- [26] A bűnszervezetben elkövetés akkor válik egyértelműen felismerhetővé, amikor a többi feltétel mellett a bűncselekményre irányultság is megjelenik. Ehhez képest a tárgyi, külső körülmények alapulvételével vonható következtetés arra, hogy
- a III. rendű terhelt tisztában volt azzal, hogy magatartása nem elszigetelt, hanem másokéval összehangolt,
 - a bűnszervezet hosszabb időre szervezett, amelynek szempontjából közömbös, hogy abban ki, mennyi ideig vesz részt.
- [27] Az összehangolt működés a bűnszervezet - jelen ügyben hatályos - fogalmi ismérve, amely tartalmát tekintve a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása. Az összehangoltság meglétének azonban nem feltétele a más cselekvő kilétének ismerete, a bűnszervezeten belüli közvetlen, illetve személyes kapcsolat, a törvény ezt nem kívánja meg.
- [28] A hosszabb időre szervezettség szempontjából pedig közömbös, hogy az elkövetők milyen időtartamon keresztül vettek részt a bűnszervezet működésében. Jelentősége annak van, hogy a tervbe vett bűncselekmény elkövetésén kívül a bűncselekmények elkövetését célzó csoport kialakulására, működésének összehangolására is történik a vállalkozás. E törvényi feltétel lényege a szervezettség fokmérője, és megléte nem feltétlen köthető valamely időtartam elteltéhez.
- [29] Az elkövetőnek, így a III. rendű terheltnek sem kell feltétlenül ismernie, hogy melyek a bűnszervezet létrejöttének körülményei, elégséges, ha a bűnszervezet tárgyi értelemben vett és előbb ismertetett sajátosságainak az ismeretében csatlakozik cselekményével a szervezet tevékenységéhez.
- [30] Erre a jogi - és tudattartalomra vont - következtetésre alapot ad, ha az elkövetési magatartások egymást kiegészítő jellegűek, és azok kapcsolódása a célzott és végrehajtott bűncselekményhez kölcsönös, az adott tényállásszerű elkövetési magatartás keretei közé illeszkedő cselekmény más személy előző cselekményéhez társul, avagy a célzott bűncselekmény megvalósulásához további láncolatot tevékenységet feltételez.
- [31] Az irányadó tényállás alapján a III. rendű terhelt tudta, hogy cselekménye egy jól bejáratott mechanizmushoz kapcsolódó, melynek iránya külföldről Magyarországon át külföldre vezető, több országot is érintő. Következésképpen a III. rendű terhelt embercsempészésre irányuló, azt megvalósító cselekményével, azaz az államhatárnak más által, a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítségnyújtással, a tényállás szerinti külföldi állampolgárok több országon keresztül történő utaztatását megszervező, haszon érdekében tevékenykedő, összehangoltan működő, munkamegosztáson alapuló bűnszervezethez kapcsolódott.
- [32] A III. rendű terhelt a bűnszervezet magyarországi tagjaként tevékenykedett, a cselekvősége e körben nem egyszerű végrehajtói, hanem szervezői, irányítói volt.
- [33] Mindezek alapján a III. rendű terhelt cselekménye megalapozza a bűnszervezetben elkövetést, annak megállapítása a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos büntető anyagi jog szabályainak megfelelő.
- [34] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. Az üzletszerű elkövetés, a rendszeres haszonszerzésre irányuló törekvés egyszeri elkövetés és nem csupán saját vagyoni gyarapodása esetén is megállapítható. A jogerős tényállás szerint ugyanis a III. rendű terhelt anyagi ellenszolgáltatásért a terhére rótt bűncselekmény többszöri elkövetésére berendezkedett, ennek érdekében a megfelelő háttérrel biztosította, nem csak a saját, hanem társai haszna végett is cselekedett, ekként a bíróságok által e körben is kimerítően felsorolt érvek helytállóak, a cselekmény üzletszerűen elkövetettként minősül.
- [35] Fentiekre tekintettel a III. rendű terhelt által elkövetett bűncselekmény minősítése törvényes, a

helyes minősítéshez kapcsolódó törvényi keretek között kiszabott büntetés pedig nem törvénysértő, a felülvizsgálati indítvány így e vonatkozásban alaptalan.

- [36] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [37] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [38] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. október 29.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző